

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 2155
Konu : Soru Önergeleri

06.04/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.04.2013 tarihli ve 43452547-116318 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Hatay Milletvekili Refik ERYILMAZ'a ait 7/19758, Bartın Milletvekili Muhammet Rıza YALÇINKAYA'ya ait 7/19759, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/19760, 7/19761, 7/19767, 7/19768, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/19762, 7/19763, İzmir Milletvekili Aytun ÇIRAY'a ait 7/19764, Giresun Milletvekili Selahattin KARAAHMETOĞLU'na ait 7/19765, 7/19766 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüşler 7/19758, 7/19759, 7/19760,
7/19761, 7/19762, 7/19763, 7/19764,
7/19765, 7/19766, 7/19767, 7/19768, (19 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Refik ERYILMAZ

Hatay Milletvekili

Esas No

:7/19758

2008 ve 2009 yıllarında et ve süt fiyatlarının düşük seyretmesi nedeniyle üreticilerin büyük bir kesimi hayvanlarını kesime sevk etmiş, dönemde bir milyona yakın damızlık süt hayvanının kesime gitmesinin fiyatları artırdığı gözlemlenmiştir. İlgili dönemde gümrük vergilerinin indirilmesiyle birlikte Et ve Balık Kurumu (EBK) eliyle kasaplık canlı hayvanla başlatılan ithalat, her türlü besilik, kasaplık canlı hayvan ve hayvansal ürün ithalat kapılarının sonuna kadar açılması sonucunu ortaya çıkarmıştır. İthalat kararının alındığı ilk dönemlerde piyasada tam bir belirsizlik oluşmuş, bu belirsizlik, hayvan kesimlerini neredeyse durma noktasına getirmiştir. Yaşanan bu süreçte çiftçilerimiz fiyatlarını aşağı çekerek riskli satışlara başlamış, piyasaya borçlu olan üreticilerimiz sıkıntıya girmiştir. İthalat haberleriyle birlikte fiyatlar belirsizlikten 15 liranın altına düşmeye başlamış, üreticiler kesime gelmeyen hayvanlarını bile kesime göndermek zorunda kalmıştır. O dönemde yetkililerin, fiyat artışlarının üreticiden kaynaklanmadığını dile getirmelerine rağmen, ithalat kararı ilk önce üretici fiyatlarını düşürmeye başlamıştır. Bu dönemde hedef tüketici fiyatları iken, üretici fiyatları düşmeye başlamış, yük çiftçimizin sırtında kalmıştır. Geline son süreçte canlı hayvan ithalatının devam etmesi ve yerli üreticinin üretim maliyetlerinde (yem, mazot vb.) meydana gelen aşırı artışlar yerli üreticinin elindeki mallarını elden çıkarma konumuna getirmiştir. Et Balık Kurumu tarafından yapılan kesimlerde kombinalardaki doluluk gerekçe gösterilerek yerli hayvan üreticilerimize 8-9 ay gibi uzun kesim süreleri verilmesi de zor durumda olan yerli üreticiyi belirsizliğe sevk etmiştir. Bu çerçevede;

SORU 1) 2012 yılından günümüze kadar Et Balık Kurumu tarafından kaç canlı hayvan kesimi gerçekleştirilmiştir? Kesimi gerçekleşen hayvanların kaç ithal edilen hayvanlardan, kaç yerli hayvanlardan oluşmaktadır?

SORU 2) Günümüz itibarıyla Et Balık Kurumu kombinalarının doluluk oranı nedir? Et Balık Kurumu'nun kombinalarında doluluk gerekçesiyle yerli üreticilere kesim için (yaklaşık 8-9 ay gibi) uzun süre verildiği iddiaları doğru mudur? Şayet doğru ise bu süreleri makul bir süreye çekmek hususunda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

SORU 3) 2011-2012 yılları itibarıyla ülkemize ithalatçı firmalar tarafından kaç canlı büyükbaş hayvan ithalatı gerçekleştirilmiştir? Yine aynı yıllar itibarıyla Türkiye'de büyükbaş canlı hayvan sayısı kaçtır? Bu canlı hayvanların ne kadarı Et Balık Kurumu tarafından kesilmiştir?

SORU 4) 2013 yılında hayvan ve et ithalatını gerektirecek herhangi bir zorunlu durum söz konusu mudur?

SORU 5) Bir tarafta hayvanlarını kestirmek isteyen yerli üreticiye 8-9 ay gibi uzun süreler verilir iken canlı hayvan ithalatına devam edilmesini nasıl açıklıyorsunuz?

SORU 6) Başta yem olmak üzere üretici maliyetlerinin düşürülmesi yönünde ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Bitkisel üretimin sorunlarını giderecek şekilde mazot, gübre, elektrik, tohum gibi temel girdilerin fiyatlarını kontrol altında tutmak ve bunların üzerindeki vergi yüklerini en aza indirmek yönünde bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Et ve Balık Kurumu (EBK) tarafından 2012 yılından 2013 yılı Nisan ayına kadar toplam 131.485 adet hayvan kesimi gerçekleştirilmiştir.

EBK tarafından alım fiyatlarının piyasa alım fiyatlarına göre yüksek olması nedeniyle, üreticilerin yoğun kesim talepleri Kombinaların depolama kapasitelerini aşan rakamlara ulaştığından, üreticinin söz konusu kesim taleplerinin karşılanabilmesi amacıyla özel sektöre ait 9 adet soğuk depo ve 4 adet kesimhane kiralanarak kesim taleplerine yüksek oranda cevap verilmeye çalışılmıştır. Son günlerde

EBK Kombinalarının depolarının yükü hafiflemeye başlamış ve gelen kesim talepleri bekletilmeden karşılanmaktadır.

Dış ticarete ilişkin veriler TÜİK aracılığı ile kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Ülkemiz et piyasasında meydana gelen fiyat dalgalanmalarının önüne geçilebilmesi, halkımızın beslenmesine katkı sağlanması, yetiştiricilerimizin besilik hayvan materyali ihtiyacının karşılanması ve ülke hayvancılığının geliştirilmesi amacıyla sığır eti (Karkas), kasaplık ve besilik sığır ve koyun ithalatına izin verilmiştir. Yapılan ithalat piyasalarda olumlu etki doğurmuş ve et fiyatlarında düşüş sağlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından kırmızı et piyasası sürekli olarak izlenerek, hem yerli üreticimizin korunması hem de halkımızın pahalıya et tüketmemesi yönünde gereken önlemler alınmakta olup, bu kapsamda yapılan değerlendirmeler sonucu konuya ilişkin kararlar alınmaktadır.

Gümrük vergisi oranları 30.10.2012 tarihinde 2012/3758 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile karkas ette %100'e ve kasaplık canlı hayvanda %40'a, 01.03.2013 tarihindeki 2013/4308 karar sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile besilik sığırdaki %15'e çıkartılmıştır.

Bakanlığımızca yem fiyatlarındaki artışa yönelik gerekli tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından yetiştiricilerin kaba yem taleplerinin karşılanması amacıyla üreticilerin kaba yem talepleri toplanmakta ve ithal edilerek üreticilere uygun fiyata (KDV dahil 50 Krş./kg'a) verilmektedir. İthalatta aradaki fark Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca ülkemizde yem bitkilerinin ekiliş alanlarının arttırılması ve kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi amacı ile yem bitkileri ekilişlerine önemli oranda destek sağlanmaktadır.

Bu çerçevede, 2000 yılında 53.855 hektar alan için 10.741 çiftçiye toplam 2,4 Milyon TL ödeme yapılmış iken, 2012 yılında 602.610 hektar alan için 189.277 çiftçiye 293 Milyon TL ödeme yapılmıştır. Bugüne kadar yem bitkileri desteklemeleri kapsamında yaklaşık 5,8 Milyon hektar alanda 2 Milyon çiftçi için toplam 2,8 Milyar TL ödeme yapılmıştır. 2013 yılı için Mart sonu itibariyle ise yem bitkilerine toplam destek 304,5 Milyon TL destek ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca, fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2012 yılında yaklaşık 2,4 Milyar TL destek ödenmiştir.

Bakanlığımızca, hayvancılığı geliştirmek, üretimi, verimi ve kaliteyi yükseltmek, uygulanan politikaların etkinliğini sağlamak, sektörün öncelikli problemlerinin çözümüne katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği ve kayıtların güncellenmesini sağlamak amacıyla; anaç sığır-manda, damızlık koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan arı işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme uygulamaları yapılmaktadır.

Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına 2013 yılında da devam edilmektedir.